Další krok ke komunitní energetice. Od 1. srpna lze registrovat energetická společenství pro sdílení energií

25.7.2024 - | Sdružení místních samospráv ČR

Sdružení místních samospráv ČR zároveň požaduje v rámci novely energetického zákona (Lex OZE III), aby měly obce v budoucnu k dispozici zdarma a ideálně v reálném čase data o výrobě a spotřebě. Žádoucí je také větší státní podpora i pro jiné než fotovoltaické zdroje čisté energie, zejména mikro vodní elektrárny.

„Vítáme, že se konečně reálně posouváme ke vzniku komunitní energetiky. Z našich průzkumů víme, že na 60 procent obcí plánovalo stavět vlastní energetické zdroje, ale mnohdy čekaly právě na možnost, aby mohly vyrobenou elektřinu spotřebovávat nejen například v budově, na které ji vyrobí pomocí fotovoltaiky, ale i v dalších odběrných místech," říká Eliška Olšáková, předsedkyně SMS ČR.

Sdílení, ne nevýhodný prodej přebytků

Obce, podnikatelé a občané budou mít od začátku srpna možnost registrovat pomocí formuláře na webu EDC svá výrobní a spotřební místa do tzv. skupin sdílení. Přebytky, které ve svých zdrojích vyrobí, pak nebudou muset prodávat do sítě, ale půjde je sdílet mezi jednotlivými budovami, respektive odběrnými místy.

Existují dvě možnosti, jak elektřinu v rámci komunity sdílet. Jednou z variant je tzv. energetické společenství, kdy různé subjekty vytvoří novou právní entitu, například spolek či družstvo. Členové pak mezi sebou sdílejí elektřinu za podmínek, které si sami stanoví.

Druhou variantou je tzv. princip aktivního zákazníka. Tento nově vzniklý institut umožňuje, aby si každý mohl svou vlastní vyrobenou elektřinu sdílet v jiném tzv. předávacím místě. Z jednoho místa, kde se elektřina vyrobí, ji lze sdílet na 10 dalších předávacích míst. Tento princip mohou snadno uplatnit obce a jejich příspěvkové organizace, ale i firmy a občané. Například v rámci rodin lze elektřinu vyrobenou třeba na chalupě sdílet s bytem ve městě a podobně.

„Vedle samotné registrace do EDC je třeba ještě požádat distributora, aby všechna místa, kde se má sdílená elektřina spotřebovávat, osadil chytrými měřáky. Distributor má povinnost toto učinit do tří měsíců. U míst s výrobnou jsou chytré měřáky již dnes osazeny, je ale nutno osadit místa bez výroby, která budou sdílenou energii přijímat," uvádí Michal Svoboda, energetický manažer platformy OBEC 2030, kterou provozuje SMS ČR.

Data o spotřebě zdarma a v reálném čase

Díky chytrým měřákům bude možné monitorovat, jak výrobu, tak spotřebu elektřiny v daných místech. Právě se sledováním spotřeby energie souvisí i požadavek SMS ČR v rámci projednávané novely energetického zákona známé jako Lex OZE III. Sdružení prosazuje, aby měly obce zdarma nárok na data o spotřebě v reálném čase, nejméně v intervalu 15 minut.

„Mít přehled o těchto datech je důležité nejen z hlediska fakturace za spotřebu energie, ale také pro pozdější řízení energetiky. Dle našeho názoru považujeme přístup k těmto datům za veřejnou službu, ale zatím není nikde dáno, že by obce měly mít data k dispozici zdarma," dodává Eliška Olšáková.

SMS ČR rovněž dlouhodobě apeluje na příslušná ministerstva, aby stát více podporoval i instalaci jiných zdrojů čisté energie, než je fotovoltaika.

„Je žádoucí, aby vedle získávání energie ze slunce, což je dnes už běžné, šlo efektivně získávat energii z větru. Platí totiž, že 70 % celoroční výroby energie z větru je vyrobeno v 1. a 4. kvartálu v roce, kdy naopak je vyrobeno jen zhruba 30 % celoročního objemu fotovoltaiky. U větru se už daří zkracovat stavební řízení. Dále je opravdu nutné, aby stát konečně vzal do úvahy i mikro vodní elektrárny. Bohužel stát z pohledu legislativy neumí mikro vodní elektrárny definovat, přistupuje k nim jako ke klasickým vodním stavbám, což komplikuje jejich umisťování. Pro tyto vodní zdroje neexistuje jakákoliv dotačním podpora, ale ani metodologie umisťování těchto neinvazivních zařízení pro správce vodních toků,“ upozorňuje Michal Svoboda.

Mikro vodní elektrárny jsou přitom řešení, která nepotřebují budovat akumulační nádrž, nemění charakter vodního toku a vyhovují i ekologickým požadavkům, například co do průchodnosti toku pro ryby.

V České republice máme dnes několik vlastních patentovaných řešení. Pro obce, v jejichž katastru se nachází vodní tok, mohou být vítaným zdrojem čisté energie, jenž lze využít například pro veřejné osvětlení, a to zejména v jarních nebo podzimních měsících, kdy je vyšší průtok vody. Sluneční svit je naopak v těchto obdobích nižší, a tak vodní zdroj může vhodně doplňovat obecní fotovoltaiku. Vodní turbíny jsou, na rozdíl od větrných, efektivní i v opravdu malém nominálním výkonu (v řádech kilowatt) a nevyžadují složité stavební úpravy. V krajině pak jsou zcela neviditelné.

http://www.smscr.cz/media-a-sms-cr/tiskove-zpravy/dalsi-krok-ke-komunitni-energetice-od-1-srpna-lze-registrovat-energeticka-spolecenstvi-pro-sdileni-energii-3837cs.html